

## Петру Тимофійовичу Троньку – 85



11 липня 2000 р. відбулося урочисте розширене засідання Вченої ради Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, присвячене 85-річчю від дня народження Петра Тимофійовича Тронька.

Привітати відомого державного, громадсько-політичного діяча, директора Інституту української книги НБУВ, акад. НАН України прийшли науковці, бібліотекарі, представники широкого загалу.

Засідання відкрив генеральний директор Бібліотеки, голова її Вченої ради, акад. НАН України О. С. Онищенко. Промовець відзначив внесок П. Т. Тронька, автора багатьох праць, у вітчизняну історичну та бібліотекознавчу науку, в краєзнавчу галузь, винятковий організаторський талант ювіляра, який проявився не тільки під час роботи на високих урядових посадах, а й у ході підготовки до випуску масштабних видань, зокрема знаменитої «Історії міст і сіл України».

Петро Тимофійович — єдиний у нашій державі керівник, котрому під час підготовки до випуску вищезазваної монографії був підпорядкований майже стотисячний колектив професіоналів та інтелектуалів: істориків, архівістів, бібліотекарів, краєзнавців з усіх областей України.

Безперечний внесок науковця в розробку теми Великої Вітчизняної війни, дослідження з якої він не перериває і досі.

Значна заслуга П. Т. Тронька в активній, послідовній, наполегливій діяльності, спрямованій

на захист, відновлення і збереження історичних пам'яток духовної культури нашого народу, зокрема й української книги, — наголосив генеральний директор Бібліотеки.

До ювілею провідного історика видавництвом НБУВ випущено біобібліографічний покажчик «Петро Тимофійович Тронько» (130 с., укладач Л. І. Тіманова) з передмовою директора Інституту історії України НАН України, акад. НАН України В. А. Смоля.

О. С. Онищенко висловив сподівання, що буде видано книгу спогадів Петра Тимо-

фійовича. Блискуча пам'ять П. Тронька зафіксувала численні історичні події, безпосереднім учасником яких той був. Його погляд на них, безперечно, цінний для сучасників.

Вітання ювіляру від імені колективу НБУВ оголосив заступник генерального директора, к. і. н. А. Г. Бровкін, учений секретар, к. п. н. В. Г. Попроцька зачитала наказ по установі, в якому П. Т. Тронькові винесено подяку за плідну роботу в книжково-бібліотечній галузі та за участь у справі створення Української національної бібліографії.

Про життєвий шлях ювіляра детально розповів заввідділом НБУВ, д. і. н. В. Ю. Омельчук.

Петрові Троньку — сільському хлопчику з бідної сім'ї на Харківщині — випала на рідкість дивовижна і щаслива доля. Пережив голод 30-х, набував знань, потім учителював, далі — перейшов на комсомольську роботу. Був першим секретарем Лебединського райкому комсомолу,



першим секретарем Станіславського (нині Івано-Франківського) обкому ЛКСМ. Захищав Батьківщину в діючій армії в роки Великої Вітчизняної війни.

Льотчик Петро Тронько нагороджений багатьма бойовими орденами і медалями. Як перший секретар Київського обкому і міському ЛКСМУ керував роботами з відбудови Києва. Достойно піднімався службовими сходами. Протягом восьми років був секретарем Київського обкому компартії України, працював у її Центральному комітеті, займав інші відповідальні державні пости, зокрема три роки був заступником голови Ради Міністрів УРСР. Наприкінці 70-х років д. і. н. П. Т. Тронька обирають віце-президентом АН УРСР, членом національного Комітету істориків СРСР.

Крім цього, вчений брав і бере зацікавлену участь у багатьох важливих державних справах. В. Ю. Омельчук серед інших за роками назвав такі посади П. Т. Тронька: член Головної редколегії Зводу пам'яток історії і культури народів СРСР по Українській РСР, в. о. президента Міжнародного комітету славистів, головний редактор журналу «Пам'ятки України», голова Оргкомітету з підготовки I Всесоюзної конференції з історичного краєзнавства, голова правління Всеукраїнської спілки краєзнавців, голова Головної редколегії багатотомної науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією», член Спеціалізованої вченої ради НБУВ по захисту кандидатських і докторських дисертацій, голова Комісії з питань відтворення видатних пам'яток історії та культури при Президентові України, позаштатний радник Президента України з питань історико-культурної спадщини та ін.

Директор Інституту рукопису НБУВ, д. і. н. Л. А. Дубровіна згадала працю з П. Т. Троньком над спільними проектами, підкреслила неординарність особистості свого старшого колеги, непересічність науковця, його мудрість і розважливість, без чого реалізувати творчі завдання було б неможливо. На думку головного кодиколога

України, і з нею не можна не погодитися, Петро Тимофійович, враховуючи його заслуги перед українським народом, є Людиною не тільки століття, а й Людиною тисячоліття.

П. Троньку вдалося зберегти свою індивідуальність. Чесність, порядність, дивовижна скромність, відповідальність за справу, державу — його кредо. Відстояти, допомогти, захистити — концепція життя. Прискіпливість — принцип дослідження.

У залі засідань Вченої ради було багато квітів. Від колективу Бібліотеки їх вручила ювіляру керівник культурно-просвітницького центру Наталія Захарова. Ювіляра привітали від імені своїх підрозділів і від себе особисто завідділами НБУВ: Тетяна Арсеєнко, к. філос. н. П. Голобуцький, Лариса Дегтяренко, к. і. н. Тетяна Добко, к. і. н. Галина Ковальчук, к. і. н. Наталія Солонська; завсекторами: к. мист. Г. Юхимець, к. п. н. Валерія Шульгіна та ін.

На адресу Героя України були сказані теплі, щирі слова. Петра Тимофійовича по-справжньому люблять у Бібліотеці.

«Будьте таким, як і раніше», «Поруч з Вами соромно бути стомленим», «Ви молодші за молодих», — підкреслювали промовці.

Ювіляр подякував присутнім за увагу до себе, за вітання і висловив сподівання щодо реалізації глобальних спільних планів. Йдеться насамперед про перевидання «Історії міст і сіл України», яке є завданням державної ваги.

— Інтелектуальна еліта України, до котрої належить і колектив НБУВ, — узагальнив спільну думку співробітників Бібліотеки її генеральний директор О. С. Онищенко, — готова підтримати Великого подвижника, ентузіаста і вченого.

**Віра Попроцька,**

*к. п. н.,*

*заслужений працівник культури України,  
вчений секретар НБУВ*